

lighed udtalt mig om de Grunde, der have foranlediget, at dette ikke er fteet; Sagen er dog nu faavidt fremmet, at Regjeringen er færdig til for fit Vedkommende at bedømme det Forflag, fom nu foreligger, og at gaae ind paa Discussionen deraf. Saa villig, Regjeringen fra fit Standpunkt end er til at anbefale, at der bringes Offere, for at see Selveiendom indført paa Statens Gods, saa vift er det dog ogsaa, at disse Offere kunne være for store; her handles jo nemlig ikke blot om et Offer, fom indirecte angaaer de fkatteydende Borgere, altsaa, forfaavidt Godset tilhører Staten, famtlige fkatteydende Borgere, men her handles heller ikke om den hele Faftebondestand, men egentlig kun om de nuværende Faftere paa Statens Gods; og Spørgsmaalet bliver altsaa, om disse enkelte Medlemmer af den enkelte Stand, om hvis Begunstigelse der for Tiden er Spørgsmaal, virkelig behøve et saa stort Offer, fom det foreliggende Forflag gaaer ud paa. Jeg troer faaledes, at det ikke kan undgaaes, at man, ved at drøfte et Forflag fom det foreliggende, forst og fremmest maa see hen til, om ikke det Offer, der foreslaaes bragt, for at see Diemedet fremmet, er større, end det behøver at være, altsaa større, end med tilbørligt Hensyn til famtlige fkatteydende Borgere er tilraadeligt.

Hvad nu selve det foreliggende Forflag angaaer, da skal jeg med Hensyn til den Beregningsmaade, fom er opstillet i § 2, paa Sagens nærværende Standpunkt indfrænke mig til at antyde den Tvivl, der i saa Henseende turde frembyde sig, om ikke denne Beregning, hvad ogsaa af den ærede Forslagsstiller selv er bemærket, maaskee kunde være gunstigere for de Vedkommende, end Diemedet udkræver. Det viser sig nemlig ved at tage Hensyn til de Beregninger, fom i saa Henseende kunne anstilles, at Staten ved at følge denne Beregningsmaade vilde komme til at bringe et Offer, der, i Forhold til deilige Eiendommens almindelige Værdi i Handel og Wandel, vilde andrage paa de allerfleste Godser over Halvdelen, ja, paa et enkelt Gods endogsaa næsten $\frac{2}{3}$ Deel af Eiendommens Værdi; der er kun eet Gods, hvor det vilde stille sig mindre usordeelagtigt for

Staten, idet Offeret der vilde beløbe sig til ifkun omtrent $\frac{2}{5}$ Deel af Værdien. Det er det Resultat, fom fremkommer, naar man tager Hensyn til Værdien i og for sig, faaledes fom den kan beregnes efter de foreliggende Data; sammenligner man derimod Forflaget med det Offer, der tilfigtedes ved Resolutionen af 1ste Juli 1846, vil det vise sig, at, medens denne gif ud paa et Offer fra Statens Side af omtrent 1,060,000 Rbd., for at see 5000 Ldr. Hartkorn gaae over til Selveiendom, vil der efter den nu foreliggende Beregningsmaade handles om et Offer af 2,677,000 Rbd.; altsaa et Offer, der andrager over 1,600,000 Rbd. mere end ved hiin Resolution tilfigtedes, og det endda kun under den Forudsætning, at Beregningen ikke i de fleste Tilfælde, nemlig alle faadanne, hvor den sidste Indfæstning er erlagt inden 1840, vilde vise sig væsentligt gunstigere for Statskassen, end Tilfældet er, naar man gaaer ud fra de Indfæstninger, fom ere erlagte fra 1840 til 1846; efter 1846 er nemlig ingen Indfæstning erlagt; efter den Tid er Fæstet altid, ved indtruffen Fæsteledighed, gaaet over til Arvesæfte. Nu veed jeg vel, at dette Tab kun er calculatoriff, og at det ved denne, fom ved alle Calculer, ingenlunde i Virkeligheden vil stille sig faaledes, fom man beregner; men jeg maa dog bemærke, at Calculen er støttet paa virkelige Data for Tiden fra 1840 til 1846, og, hvis altsaa Forholdet i den nærmeste Fremtid ikke forandrer sig væsentligt, maa den forfaavidt antages at være rigtig. Fremdeles er det ogsaa vift, at der herved ikke er taget Hensyn til den Omstændighed, at Forflaget i § 2 gaaer ud paa, at Staten skal have $\frac{1}{200}$ af Indfæstningen capitaliseret, at den for hvert 100 Rbd., fom Indfæstningen har beløbet, skal have $\frac{3}{100}$ deraf, hvilket udgjør 83 Rbd. 32 f., fom Erstatning for Dphør af fremtidige Indfæstninger. Dette er imidlertid ikke ganske rigtig, hvad jeg ogsaa antager, at den ærede Forslagsstiller selv vil erkende; ved en rigtig Beregning er nemlig Værdien af en hver 30te Aar forfaldende Indfæstning, efter en 4 pCt. Rentefond, 43 Rbd. 80⁹²/₁₀₀ f. og ikke 83 Rbd. 32 f.